

Уважени господине Председниче,

Драги Професоре,

Екселенције,

Пријатељи,

Даме и господо,

Велика ми је част што сам добио прилику да вам се обратим са места са кога већ готово четири и по века, у сенци овог живог моста, наш народ гледа у будућност са надом. Готово седам деценија тај поглед нам оштри диоптрија Иве Андрића, чија је снага уметничке и историјске визије име овог моста поделила између два наша велика претка – његовог мухамеданског градитеља и његовог католичког писца. За Андрића мостови су били „важнији од кућа“ и „светији од храмова“, „подигнути увек смислено, на месту на ком се укрштава највећи број људских потреба“.

Усудио бих се да визији једног од највећих међу нашим умовима додам – и историјских потреба. На овом месту – где је речним током после смрти цара Теодосија 395. године

пролазила граница Источног и Западног Римског царства – идеолошки митови покушавали су да створе хиљадугодишњу цивилизацијску границу између Истока и Запада. Понекад немарно прихватајући језик оних који нам нису увек били наклоњени, и сами смо често били склони да заборавимо да је мит о Дрини као граници цивилизација релативно скоријег порекла и да потиче из 20-тих година прошлог века као идеја хрватског историчара и политичара Милана Шуфлаја, кога неки сматрају идеолошком претечом усташког покрета.

Најубедљивија негација тог мита, чији је циљ био да од ове реке направи челичну завесу, јесу наша историја и наши животи. Може ли да буде граница светова нешто што ће граничарима обе стране учинити припаднике истог народа? Зато ова река данас није линија раздвајања, већ спона – мост – да се опет послужим речима великог Андрића – „истрајнији од других грађевина“, који „не служи ничем што је тајно и зло“.

Један од најдрагоценијих успеха нашег нараштаја јесте у томе што је учинио да Андрићева ћуприја буде довољно широка, а Дрина довољно плитка. Очување те реалности представља данас један од наших најзначајнијих завета.

Императив нашег времена је, као што је био и нашим прецима, изналагање деликатног баланса мудрости и храбрости. Превише првог на уштрб другог водило нас је у понижења, у којима смо губили циљ и долазили у опасност да мислимо у категоријама својих противника; превише храбрости с друге стране, водило нас је у погибију, која нам се толико пута догађала у историји да су нам се, ево, цео век раније више обнављале него зарастале.

Захваљујем Вам се још једном на изузетној привилегији да вам се обратим управо овде. Овог Видовдана у Вишеграду, а догодине, уз Божју помоћ – Онамо. ' Намо.

Говор министра иностраних послова Србије Вука Јеремића на откривању споменика Иве Андрића у Вишеграду

(НСПМ)